

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

Te Toa Takitini

Te Utu mo te Pepa 10/- i te tau,
Me penei nga reta "Te Toa Takitini," Box 300, Hastings.

1922

TE TOA TAKITINI Tihema 1, 1929

MERE KIRIHIMETE

Kei te anga whakamua te whakaaro o te tokomaha ki te wa e whakatinana ai te maioha nei — MERE KIRIHIMETE! He wa "hari nui," he wa harakoa. Mei kua te tangata i whakahua i tenei maioha kua riro ma nga mea hanga e whakahua. Ko te nui whakahara tenei o tenei ra.

He tokomaha pea e whakahua ana i tenei maioha, kaore e tino aro he aha te tino tikanga o aua kupu. Kia taua ki te Maori, ina na to taua mohio mo taua ra, me ona tikanga:— (1) He wa hakari, tona nui o te kai. He wa harakoa, whakauru tahi nga mahi inu. He wa whakaatuatu i nga pueru papai i riro mai i ng amahi raumati. (2) Ano nei he hurihanga tau ki tenei i te kaumatua nei. Ka mihi ki a ia kua tae ora ki tetahi atu kirihimete. Ka tautaparia he "take" hei whakahuihui i te tangata. Ka whakapau te kaha o te hunga naana te ra ki te tango i te kai nei, kia ingoatia ai ratou.

Engari ra, kua ahua mohio te Maori. Mohio penei na: ana ano tetahi *mea* kei te akiria e ia i tere makona ai ki te karangara kirihimete, ahua hui maori nei. Kua kore i kaha hamaama te waha ki te karanga whanui i te kirihimete. Kua mohio ki te nui o ona taumaha. Kua whaiti te karanga. A, he wa ano ko ia anake me taana whanau ki ta ratou nei kirihimete.

Ko te mea e patu nei i ta te Maori, me ta te Pakeha hoki pupuri i nga whakaritenga o te kirihimete, ko te *mahue* o te ngako ara o te Mea Ora o nga whakaritenga o taua ra. He nui rawa ki te taha whakateao — te kakai, te inu, me te porewharewha noaiho. He itit rawa ki te taha whakatewairua — te karakia whakawhetai, te maioha rangimarie, te hari whaka-wairua.

Otira, tera etahi e mea, he aha te Hari Wairua? Ko te hari wairua: he hari i runga i to mohio ki te kaupapa i harakoa ai koe; he hari i whanake i roto ake i a koe, chara i tetahi mea o waho i whana kia puta mai ki waho. I hari wairua a Hana mo tona whiwhinga i taana tamaiti i a Hamuera: "E whakamanamana ana toku ngakau ki a Ihowa" etc. I hari